

ujema z našim listom; drži se tistega novošegnega besedovrstja, ki se je tako omililo našim pisateljem vsem vprek, pa ni niti slovensko, niti hrvaško ali srbsko. Je pač tudi v pisavi oblastna gospa moda, in boj proti le-tej je tod kakor drugod silno težaven.

Slovanska knjižnica, katera nam je za to številko, žal, prekesno došla, je prinesla v snopiču št. 42.—43. — poleg prevoda na drugem mestu (Za negotovimi težnjami, Vaška povest. Slovaški spisala *Ljudmila Podjavorinská*. Poslovenil Anonym.) na str. 135.—176. — na prvem mestu izvirno povest: Smodin iz peresa istega Dobravca, čigar »Vodiškega samotarja« je pričel z današnjo številko naš list. O »Smodinu« nam je obljubljena ocena od pristojne strani.

Čuvajmo svoje prastarine. Zabeležil *M. A. Lamurskij*. Trst. Tiskom i nakladom Dolenčeve tiskarne. 1895. Ponatis iz »Eдинosti«. Str. 62 male 8°. — Kakšne prastarine, vpraša čitatelj. Jezikovne seveda. O tem nas pouči takoj zaglavje, katero si je volil g. pisatelj, znani Koseskega distih: »Jezik očistite peg« itd. Toda dasi se strinjamo vobče z gosp. Lamurskega geslom, da treba knjižni slovenščini čuvati jezikovne starine, dasi se sklada g. Lamurskij z nami v prevažnih slovniških vprašanjih, o katerih smo razpravljali svoj čas vprav v tem listu (g. L. se laskavo spominja te razprave takoj v uvodu svoje brošure), vendar moramo odkrito priznati, da mu ne moremo pritegniti v mnogih posamičnostih, za katere se on ogreva, češ, da so prastarinske. Toda dandanes nam je jasno, da v leposlovnem listu ni mesta razpravljanju prepornih slovniških vprašanj. Morda porečemo katero v odgovor g. Lamurskemu o priliki kje drugod. Za sedaj le toliko: večina diferencij med našimi jezikoznanci izvira odtod, ker si nismo jedini o bistvu jezikovem; zato je brezuspešen boj »contra principia negantes«. Naši nazori o postanku, ustroju in zakonih jezikov so oprti na vprav fenomenalno in epohalno knjigo H. Paula: »Principien der Sprachgeschichte« (2. nat. Halle 1886), ki je provzročila pravi pravcati preobrat v jezikoznanstvu. Ako se g. L. seznani s tisto knjigo, potem se nama bode lažje sporazumeti.

Slovensko pratiko za prestopno leto 1896., ki ima 366 dni (V Ljubljani), smo prejeli od knjigarnice Ign. pl. Kleinmayrja in F. Bamberg. Kolikor je nam znano, se je imenovane založnice pratika sprva pojavila — menda je tega kakih 15 let — kot konkurenčno podjetje proti prastari Bleiweisovi, od Blaznika ali Blasnika in njegovih dedičev izdavani gromovnici. S parafrazo Levstikovega gesla bi lahko vzkliknili: »Bog poživi kritiko!« kajti konstatovati treba, da tisto tekmovanje obojim pratikam ni bilo na škodo; tu in tam so se odslej našemu kmetiču predstavljali razni svetniki, črni in rdeči, »sivobradi in mladoliki«, takisto svetnice, potem živali in nebesna in vremenska znamenja itd. v čedni, pomlajeni obliki. S tem se je gotovo pospešila i stvar i domača — umetnost. Sta si li kdaj stara in nova pratika prišli navzkriž glede vremenskega prorokovanja, nam ni znano; takisto ne vemo, se li niso naši kmetiči razdelili v dva sovražna tabora, kupujoč ali to, ali ono prorokovalko. No, sčasoma so se nasprotja ublažila, in tudi mlada pratika se je korenito otesla liberalnih muh, ako jih je sploh kdaj kaj imela. Zato prav radi ustrežemo tvrdki, ki jo zalaga, ter jo s prepričanjem in prav toplo priporočamo našim kmetičem, dasi ne vemo, koliko stane, ker ni cena nikjer naznanjena. Poleg običnih koledarskih stvari in anons podaje še tudi nekoliko »Berila za poduk in kratek čas« (s podobami, na str. 69.—87.), ki je nekaj poučne, nekaj pa po-božne vsebine.

Od iste založnice smo tudi prejeli na ogled in v razgovor *dr. Heinza* dvojezično zbirko zakonov za ljudske šole na Kranjskem, ki je izšla že pred nekaj časi. Strokovnjak nam je obljubil o njej oceno. —